

Hegyeshalom Nagyközség Bűnmegelőzési Konceptiója

2020.

A bűnmegelőzési stratégia célja

A bűnmegelőzési stratégia célja, hogy a korszerű társadalmi bűnmegelőzés szellemében megfelelő alapokat teremtsen Hegyeshalom Nagyközség lakosságának az alapvető emberi jogok érvényesítésére, a jogsértéseket előidéző okok és az áldozattá válás veszélyének csökkentésére.

- A lakosság biztonságérzetének javítása, a hétköznapi nyugalomnak megteremtése a település célkitűzéseinek meghatározó eleme.
- A település arra törekszik, hogy döntéseivel kiszámítható és biztonságos környezetet teremtsen az itt élők és az ide látogatók számára.
- A bűnmegelőzés a helyben adódó problémák feltárására, az egyes területek tapasztalatainak összegzésére, és az együttműködés kialakítására épül.
- A bűnmegelőzési tevékenység során, az elhatározott intézkedések tiszteletben tartják az emberi méltóságot és az alapvető emberi jogokat.
- A bűnmegelőzési tevékenység során alapvető módszerként kezelt eljárás a megelőzés.
- A tevékenység meghatározó eleme a folyamatosság.

A stratégia jogi alapjai

- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 6. § b) pontja alapján, a helyi önkormányzat erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait, valamint a 8.§ (1) bekezdés b) pontja alapján kötelessége betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait. A törvény 13.§ (1) bekezdés 17.pontja szerint a települési önkormányzatok a közbiztonsággal összefüggő feladataikat saját maguk határozzák meg. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján- jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatának meghatározása.

- A Polgárőrségről és a polgári tevékenység szabályairól szóló 2011.évi CLXV. törvény mely a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködések kereteit fogalmazza meg.

Fogalom-meghatározások

Közbiztonság: A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól.

Bűnmegelőzés: Minden olyan intézkedés és beavatkozás, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgárok biztonságérzetének minőségi javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést előidéző okok hatásának mérséklésével, vagy a sértetté válás megelőzésével.

A település földrajzi fekvése, bel és külterületének leírása, természeti adottságai

Hegyeshalom Nagyközség Győr-Moson-Sopron megyében a Mosoni-síkság természeti környezetben helyezkedik el, lakóinak száma 3640fő.

Hegyeshalom első említése Hegeshalm néven 1217-ben történt, amely egy csúcsos tetejű dombra utal. A halmon felépült római katolikus templomot annak idején Szűz Mária (Santa Maria) tiszteletére szentelték. Ennek német nyelvű változatából származtatható a Sammaria – Sommerein elnevezés. A 17. századtól előforduló Strass megnevezés a település főút menti fekvésére utalt. Ezekből alakult a mai német neve: Strass Sommerein.

Hegyeshalom nagyközség Magyarország leghíresebb vasúti és közúti határállomása volt hazánk schengeni egyezményhez való csatlakozásáig. A Budapest-Bécs vasútvonal, /valamint egy elágazás Pozsony felé/, az M1 és A4-es autópálya, valamint az 1. számú országos főútvonal révén Nyugat-Európa keleti kapuja. A település igazgatási területét érinti a Rajka, Pozsony felé az M15-ös autópályát. 2013. december 18-án átadásra került a határig vezető kerékpársáv, ezzel a Győr-Hegyeshalom kerékpárút teljessé vált Ausztriáig.

A településre érkezőt változatos településkép fogadja. Az 1-es útról keleti irányból a közel É-D-i vonalvezetésű M15 jelű autópálya, majd a közlekedési csomóponthoz telepített gazdasági egységek, nyugati irányból a határátkelők és az ottani gazdasági egységek, szállodák és éttermek tárulnak fel. Rajka-Bezenye irányából, vagy az autópályákon érkezők számára – az utóbbi magas vonalvezetése miatt – láthatóvá válik a Mosoni táj szépsége, Hegyeshalom természeti értékekben gazdag külterülete. A fő közlekedési utacról letérve északon Márialiget, az egyik külterületi lakott hely tágas térségében szinte érintetlen gyepterületek, telepített erdők uralkodnak, melyben elvész az emberi jelenlét és az emberi beavatkozás nyoma.

Délen, Csemeztanya térsége már emberi beavatkozástól zavartabb, a művelt parcellákat a kavicsolt mezőgazdasági utak rendszere hálózza be. Az 1990-es években az autópályák építéséhez számos területet kuttattak meg kavicskitermelés céljából. Az addigi ún. Öreg tó mellett a bányaművelés során több tó jött létre, közülük a Csemeztanya menti mintegy 100 ha nagyságú bányató a legnagyobb. A kitermelés a tó északi, valamint délnyugati részén jelenleg is zajlik. Hegyeshalom lakóinak életmódját és a foglalkoztatási struktúráját meghatározza, szinte naponta átalakítja az a tény, hogy fontos vasúti és közúti közlekedési csomópont. A

turizmus és az átmenő forgalom fontos színtere. Egyre több magánvállalkozás kereskedelmi, vendéglátói és más szolgáltatás üti meg a városi színvonalat.

A közbiztonság helyzetét, minőségét meghatározó elemek

Adottságok: közigazgatási, földrajzi, gazdasági, népességi, bűnügyi helyzet.

Szereplői: - Önkormányzat,

- Rendőrség,
- Civil szerveződések, különösen Polgárőrség,
- Lakosság öntevékeny csoportjai,
- Gazdasági szervezetek és azok képviselői szervei,
- Intézmények.

Településünk a területi elhelyezkedéséből fakadóan, továbbá a történelmi és kulturális hagyományai alapján, jelentős térségi és országos szerepkörrel bír, mint országhatár.

Hegyeshalom úthálózatára és közlekedésére a túlterheltség jellemző (M1, M15 autópályák, 1-es sz. főút), ami közlekedés-biztonsági szempontból is meghatározó.

Hegyeshalom keleti határában megépült logisztikai park nagy mennyiségű munkahelyet teremtett, ami megnövelte az ideutazó munkavállalók számát. A külföldi munkavállalások felértékelődésével megjelentek a belső migrációs jelek, mely szerint az ország más területén élők Hegyeshalomban és környéken laknak albérlésben, amiatt, hogy innen gyorsan és könnyen elérhetők a külföldi álláshelyek.

A más helyről történő idetelepülés sok esetben a kötődés hiánya miatt gondot jelentett a beilleszkedésben, a munkavállalásban, illetve a már korábban itt lakók lakhatásának biztonságában.

Mindezen hatások ronthatják a lakosság biztonságérzetét, elősegíthetik a hatóságokkal szemben megnyilvánuló bizalmatlanságukat és türelmetlenségüket.

A közbiztonság és a bűnözés

A **közbiztonság** megítélésének számos kritériumát, megközelítését ismerjük. Ezek közül meghatározó jelentőséggel bír a bűnözés alakulása. A bűnözés jelensége ugyanis a társadalomra gyakorolt hatásánál fogva aláássa az emberek anyagi és szellemi jólétét, visszaveti a gazdaság fejlődését, súlyosan sérti az emberi méltóságot, erőszakos légkört teremtve, veszélyezteti az alapvető emberi jogok érvényesülését.

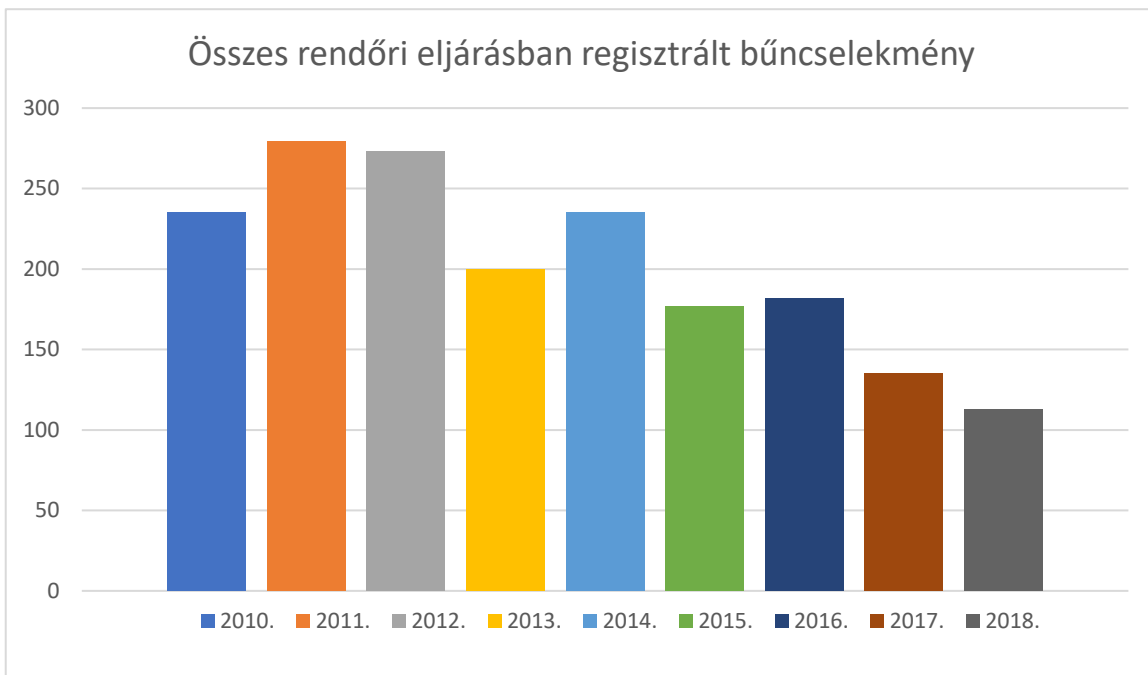
Ezért közös feladatunk a területünkön élő lakosság biztonságérzetének javítása, a bűncselekmények számának a visszaszorítása, a bűncselekményt elkövetők kilétének megállapítása.

Bűnügyi helyzet

A település területén az aktuális bűnügyi helyzet bemutatását, az egységes rendőrségi statisztikai adatok képezik.

A bűncselekmények adatai torz képet mutatnak a településre nézve, mert beletartozik az M1 autópálya, határátkelő helyen megtörtént események számai is.

Az ismertté vált bűncselekmények alakulásában **a település területén, 2010. évtől hullámzó, de 2014-től már csökkenő tendenciát mutatnak a rendelkezésre álló adatok. 2010-ben 235 db, 2011-ben 279 db, 2012-ben 273 db, 2013-ban 200 db, 2014-ben 235 db, 2015-ben 177 db, 2016-ban 182 db, 2017-ben 135 db, 2018-ban 113 db volt az ismertté vált bűncselekmények száma.**

Az ismertté vált bűncselekmények döntő többségét a vagyon elleni bűncselekmények tették ki, mint a lopás és a betöréses lopás.

A rendőrség bűnmegelőzési tevékenységei során fokozott figyelmet fordít az időskorúak áldozattá válásának megelőzésére és több esetben tartottak propaganda előadásokat a település nyugdíjasainak.

A társadalmi bűnmegelőzés igénye

Az ismertté vált bűncselekmények többsége, a lakosság vagyon- és személyi biztonságát közvetlenül sérti, az életminőségét kedvezőtlenül is befolyásolja. A nemzetközi és a hazai tapasztalatok is azt igazolják, hogy a bűnözés csökkentése, a jó közbiztonság megteremtése nem valósítható meg kizárólag a bűnüldözés és a büntető igazságszolgáltatás intézményrendszerében.

Szükség van egy, a társadalom önvédelmi képességeit fokozó, koordinált és támogatott szakmai és civil mozgalomra, melynek célja a bűnalkalmak számának, a bűn okok hatásának, a sértetté-áldozattá válás kockázatának csökkentése, a bűnözés okozta erkölcsi és anyagi károk mérséklése.

A társadalmi bűnmegelőzés alapjait, az önkormányzatok e területre vonatkozó feladatait a már említett jogszabályok határozzák meg.

Alapelvek, prioritások

A település, a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiájáról szóló Országgyűlési határozat szellemében, bűnmegelőzési tevékenysége során messzemenően tiszteletben kívánja tartani az Emberi Jogok Európai Egyezményében biztosított emberi jogokat, a Magyarország Alaptörvényében biztosított jogokat.

A bűnmegelőzést szolgáló intézkedések során alapelvként kell figyelembe venni, hogy:

- *A bűnmegelőzés címén kényszerítő vagy megfélemezést eredményező beavatkozást elkerüljük,*
- *Az arányosság elvének érvényesítése, mely minden esetben, a védelemben részesülő tekintetében, az alapvető jogok tiszteletben tartását kell, hogy szem előtt tartsa,*
- *A bűnmegelőzési tevékenység során törekedni kell a társadalmi kirekesztés és az előítéletek elkerülésére.*

Az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése, mint stratégiai cél elérése érdekében a megelőzés fő irányai az alábbiakban határozhatók meg:

- *Bűnalkalmak korlátozása,*
- *Bűn-okok hatásának csökkentése,*
- *Áldozattá, sértetté válás kockázatának mérséklése.*

Közismert, hogy a bűnözés, valamint annak erkölcsi és anyagi következményei a társadalom különböző rétegeit eltérő módon érintik.

Ezért a bűnmegelőzési stratégiában a helyi bűnözés sajátosságaira, a lakosság aggodalmaira tekintettel, az országos tendenciákra és nemzetközi ajánlásokra figyelemmel, beavatkozási területeket, prioritásokat kell megjelölni.

A prioritások nem kizárólagos súllyal bíró egyes célterületek, a bűnügyi helyzet folyamatos értékelése eredményeképpen később változhatnak is.

A nemzeti stratégiára alapozva az alábbi prioritásokat határozhatjuk meg:

- *a gyermek és fiatalkori bűnözés preventív eszközökkel történő csökkentése,*
- *a település területén a lakosság közbiztonságérzetének növelése,*

- *a családon belüli erőszak megelőzése,*
- *az áldozattá válás megelőzése, az áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja,*
- *a bűnisméltés megelőzése.*

A célcsoportok beavatkozási területein hozott bűnmegelőzési intézkedések egyidejűleg több, egymással párhuzamos célkitűzés megvalósulását is elősegíthetik.

Feladatrendszer

1. A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése, csökkentése

- A gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésében, az alkohol- és drogprevencióban érintett valamennyi szervezet és intézmény közötti együttműködésre lehetőséget teremtő koordinációs fórum létesítése és működtetése. Gyermekvédelmi hálózat működtetésében a bűnmegelőzési tevékenység önálló prioritásként történő megfogalmazása, az ehhez szükséges intézményes keretek (pl. munkacsoport) kialakítása. Folyamatos kapcsolattartás a Mosonmagyaróvári Térségi Társulási Tanács Család- és Gyermekjóléti Központjával. Jelzőrendszer működtetése a rendőrség és polgárőrség részvételével.
- Civil bűnmegelőzési programok, pályázatok támogatása, koordinálása.

2. A közösségi életterek biztonságának fokozása

- Olyan lakókörnyezet kialakítására kell törekedni, amely nappal és éjszaka, illetve minden időjárási körülmények között egyaránt biztonságot nyújtó, áttekinthető, a biztonságos közlekedés elvárásának megfelelő környezetet biztosít.
- Az utcákon és a parkokban a növényzet telepítése, - az esztétikai szempontok mellett, - a biztonsági szempontoknak is meg kell, hogy feleljenek.
- Közlekedésbiztonság fejlesztése.

3. A családon belüli erőszak megelőzése

- Szakemberek és intézmények bevonásával, módszerek kidolgozása a családon belüli erőszak felderítésére.
- Jelző és segélykérő rendszer kialakítása, az ágazati, a szakmaközi, a civil és az egyházi koordináció megszervezése.

4. Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés

- Esélyteremtő megoldások kidolgozása az idősek, a gyermekek, a nők és egyéb okból veszélyeztetett helyzetben lévők fizikai védettségére és biztonságára.

- A már meglévő szolgálatok, működő közösségek tevékenységének koordinációja, módszertani ismereteinek fejlesztése, intézményes feltételrendszer kidolgozása.
- A lakosság, a közvetlen társadalmi környezet motivációjának megteremtése.

5. A bűnisméltés megelőzése.

- Koordinatív tevékenység, a bűnelkövetők normális életvitelbe történő visszavezetésének megvalósításában.
- Konkrét társadalompolitikai intézkedések kidolgozása, segítőrendszer működtetése, koordinációja.
- Együttműködés a pártfogó felügyelettel és a büntetés-végrehajtási intézetekkel, a munkaügyi központtal.

Partneri kapcsolatok

Az eredményes bűnmegelőzés elképzelhetetlen széles körű partneri kapcsolatok nélkül.

A település bűnmegelőzési tevékenysége során célirányos és eredményes partneri kapcsolatok fejlesztésére kell, hogy törekedjen:

- a rendőrséggel, az ügyészséggel, a bírósággal, a büntetés-végrehajtással, a pártfogói felügyelői szolgálattal,
- a tűzoltósággal, a katasztrófavédelemmel, a környezetvédelemmel, a polgárőrség helyi szervezetével,
- az egészségügyi, szociális, oktatási és kulturális intézményekkel, munkaügyi szervezetekkel,
- tevékenységükben a bűnmegelőzést elősegítő civil szervezetekkel, alapítványokkal, egyesületekkel, egyházakkal,
- a gazdasági élet szereplőivel, szervezeteivel,
- a média képviselőivel.

A bűnmegelőzésben történő együttműködés koordinálásában a főszerepet, a település területén Mosonmagyaróvári Rendőrkapitányság látja el.

Az önkormányzat és a rendőrség között folyamatos a kommunikáció, a Hegyeshalmi Rendőrőrs vezetője évente beszámol a Hegyeshalmi Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének a község közrendjének és közbiztonságának helyzetéről. Az önkormányzat a rendőrség munkáját a központi értékelő rendszerben rendszeresen értékeli.

A már meglévő és működő kapcsolatrendszerből különösen fontos szerepet vállal a Hegyeshalmi Polgárőr Egyesület is.

E szervezet törvényesen működő, a lakosság által életre hívott, önszerveződésű, bűnmegelőzési, a közrend, a közbiztonság védelmét szolgáló pártsemleges társadalmi szervezet. Feladatukat az önkormányzat és egyéb állami, illetve társadalmi szervezetek segítségével, a rendőri szervekkel szorosán együttműködve, a területi sajátosságok és követelmények alapján kidolgozott módszerek alapján látják el.

A polgárőrmozgalom alapvető célja a közrend védelme, a bűncselekmények számának csökkentése, a lakosság biztonságérzetének javítása, bűnmegelőzés a lehető legnagyobb mértékű jelenléttel a település egész területén.

A Hegyeshalmi Polgárőr Egyesület tevékenységéről évente beszámol a közmeghallgatáson, illetve a Hegyeshalmi Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének, aki a munkájuk elősegítése érdekében, a járőrözés biztosításához üzemanyag támogatást nyújt számukra.

A környezetvédelem jegyében rendszeres szemétszedési akciót szervez az egyesület, más civil szervezetek, illetve az óvoda és iskola bevonásával. A szemétszedés koordinálásán túlmenően, biztosítja az akció biztonságos lebonyolítását.

A helyi társadalom és a bűnmegelőzés

Álláspontunk, hogy a rendvédelmi intézkedések mellett szerepet kell, hogy kapjon a társadalmi összefogás, az önkormányzat, a lakosság, ezen belül a civil szervezetek, az intézmények, valamint a polgárőrség tevékenysége is.

Záradék

Hegyeshalom Nagyközség Bűnmegelőzési Konceptióját a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján Hegyeshalom Nagyközségi Önkormányzat Polgármestere a 31/2020.(IV.30.) számú polgármesteri határozatával elfogadta.

Hegyeshalom, 2020. április 30.

Szőke László sk.
polgármester

dr. Gáli Péter sk.
jegyző